
Thế giới tê liệt

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Trận dịch coronavirus COVID - 19 tiếp tục lan tràn trên khắp thế giới. Cho đến ngày Chủ Nhật 8 tháng 3, trên toàn cầu đã có 109759 người mắc bệnh với 3802 người chết.

Tại Hoa Kỳ, con số mới nhất tính đến ngày 8 tháng 3 là 484 người bị coronavirus trên 33 tiểu bang. Trong số này, có 3 người từ thành phố Vũ Hán di tản về Hoa Kỳ, 46 người trên chiếc tàu Diamond Princess nằm ụ tại Yokohama của Nhật và gần đây thêm 21 người trên cruise ship Grand Princess đi từ Hawaii về California bị mắc bệnh.

Số người chết do coronavirus tại Hoa Kỳ lên đến 19 người tính đến ngày 8 tháng 3, đa số tại tiểu bang Washington State, với 16 người tại một nursing home tên là Lifecare center of Kirkland. Có nghĩa một khi bệnh này lan tràn trong khu người già ở, con số tử vong lên rất cao.

Ngoài Trung Hoa, những quốc gia bị nặng nhất là Đại Hàn, con số mắc bệnh cho đến ngày 8 tháng 3 là 7313 với 50 người chết. Nhiều hơn cả Đại Hàn bây giờ là nước Ý, quốc gia này đã có 7375 người nhiễm bệnh với 366 người chết. Sở dĩ tỷ lệ tử vong tại Ý cao nhiều vì Ý toàn người già nên khi bị coronavirus, dễ chết nhiều hơn. Iran có 6566 người bị bệnh với 194 người chết. Pháp hiện có 1126 người mắc bệnh với 19

người chết. Đức có 1040 người bị bệnh nhưng chưa ai chết.

Việt Nam có 30 người bị mắc bệnh nhưng không có ai chết. Đây là con số chính thức của chính quyền cộng sản Việt Nam đưa ra, nhưng nhiều phần là không tin được và chắc chắn phải nhiều hơn gấp bội! Tổng số các quốc gia hiện nay đã có coronavirus lan tràn đến là 104 quốc gia trên toàn cầu và sẽ còn tăng hơn nữa. Hiện nay đang lan tràn nhanh nhất là nước Ý, ngày chủ nhật 8 tháng 3, chính quyền Ý đã hạ lệnh cho phong tỏa toàn bộ cả 14 vùng phía Bắc nước Ý gồm 16 triệu dân, cấm đi ra hay đi vào thành phố, mọi trường học, công sở, mọi hoạt động đều đóng hết, coi như bế quan tỏa cảng, như hệt Trung Hoa đã làm với Vũ Hán và cả vùng Hubei hơn 50 triệu dân. Sở dĩ chính phủ Ý phải ra lệnh này vì thấy coronavirus lan tràn quá nhanh tại Ý. Chỉ nội một ngày, con số người mới bị bệnh thêm lên tại Ý là 1492 người. Trong khi đó mức lan truyền tại ngay Trung Hoa, trung tâm điểm của trận dịch xuống chỉ còn 52 người một ngày.

Sự lan truyền nhanh chóng của coronavirus tại Ý cho thấy toàn vùng Liên Hiệp Âu Châu sẽ bị lây cũng rất nhanh. Chứng tỏ là con số người mới nhiễm bệnh đã tăng cao vùn vụt như tại Pháp chỉ một ngày đã hơn lên 177 người và tại Đức, thêm 240 người bị bệnh trong một ngày. Như thế chỉ nội trong vài tuần lễ sắp đến, cả vùng Âu Châu sẽ lâm vào tình trạng phải phong tỏa như Ý bắt đầu thi hành tại các vùng phía Bắc nước này.

Sự tê liệt mọi hoạt động sẽ ảnh hưởng nặng nề đến kinh tế của toàn vùng Tây Âu, hiện thời cũng đang mấp mé trên hố sâu của suy thoái kinh tế.

Với Trung Hoa ngưng trệ hết tất cả các hoạt động sản xuất vì dân chúng về quê ăn Tết hiện cũng chưa được phép trở lại thành phố để đi làm, các hãng xưởng của Trung Hoa coi như phải đóng cửa hết, không hoạt động được nữa. Các đồ sản xuất trước kia sẽ cạn dần và không có sản xuất tiếp, có nghĩa hệ thống cung cấp vật dụng từ Trung Hoa sẽ hoàn toàn bị tê liệt và không thể xuất cảng cho toàn cầu được như trước.

Điều này có nghĩa hầu hết các hãng xưởng chế tạo tại Hoa Kỳ, Tây Âu, Nhật Bản và các quốc gia khác như Đại Hàn, Đài Loan, Singapore.v.v. chỉ còn một hai tháng nữa là phải ngưng hoạt động, cho đến khi Trung Hoa bỏ hết các lệnh phong tỏa và làm việc trở lại.

Như thế kinh tế toàn cầu hiện nay đã trở thành tê liệt hoàn toàn và suy thoái kinh tế gần như là điều chắc chắn sẽ xảy ra. Điều này giải thích tại sao các nhà đầu tư đã bỏ của chạy lấy người, đổ xô nhau đi bán stock và đem tiền mua những gì được coi như chắc chắn nhất. Trong trường hợp này là mua vàng và mua Treasury bonds. Giá vàng đã tăng vọt từ mấy tuần lễ nay và cho đến ngày thứ sáu 6 tháng 3, một ounce vàng hiện nay là 1674 Mỹ Kim, cao nhất cả chục năm nay.

Công khố phiếu Treasury bonds của chính phủ Hoa Kỳ được coi như đảm bảo nhất vì

---

không ai sợ chính phủ Mỹ quít nợ! Các nhà đầu tư trên toàn thế giới thi nhau đem tiền mua những giấy nợ này của chính phủ Hoa Kỳ, làm tiền lời trên công khổ phiếu xuống thấp kỷ lục, chưa bao giờ thấp vậy. Cho đến thứ sáu 6 tháng 3, mức tiền lời của Treasury bonds 30 năm chỉ còn là 1.29%, con số thấp ngoài mức tưởng tượng. Ngày thứ hai 9 tháng 3, mức này tụt luôn xuống chỉ còn 0.90%. Mức tiền lời của Treasury bonds 10 năm hiện nay chỉ còn là 0.51%, gần như không có gì, có nghĩa các nhà đầu tư gửi tiền nhờ chính phủ Hoa Kỳ giữ dùm, khỏi ăn lời chi nữa!

Tuy nhiên công khổ phiếu của Hoa Kỳ còn có tiền lời dương, có nghĩa có trả tiền lời, dù chỉ là còn con. Tệ hại hơn là công khổ phiếu của Đức và Nhật Bản, hiện nay là mức âm, có nghĩa không có tiền lời gì cả những khi lấy lại vốn còn ít hơn số tiền ban đầu. Hiện tượng này chứng tỏ hai quốc gia Đức và Nhật đã bắt đầu suy thoái nặng, các nhà đầu tư không còn tin tưởng gì nữa, thà mất tiền để nhờ chính phủ Đức hay Nhật giữ hộ, còn hơn để tiền mua thứ khác còn lỗ nặng hơn!

Dấu hiệu về tiền lời của công khổ phiếu cho thấy các nhà đầu tư hiện nay đã mất niềm tin trên nền kinh tế của cả Hoa Kỳ, lẫn Tây Âu và Nhật Bản. Và một khi niềm tin này không còn suy thoái kinh tế hay tệ hại hơn nữa depression cho nền kinh tế toàn cầu, gần như chắc chắn sẽ xảy đến.

Hiện nay thị trường về stock mới chỉ xuống khoảng 12%, cho đến thứ sáu 6 tháng 3, chỉ

số Dow Jones đứng ở mức 25864, Nasdaq ở mức 8575 và S&P ở mức 2972. Khi xuống trên 10% kể từ mức cao nhất, đây gọi là correction, sửa chữa lại của các chỉ số. Nhưng nhiều phần stock sẽ xuống đến mức thảm hại, trên 20%, gọi là thị trường gấu, bear market.

Với mức bi quan về kinh tế như hiện nay do trận dịch coronavirus đem lại làm kinh tế toàn cầu bị tê liệt hoàn toàn, mức rơi rụng đổ dốc của thị trường chứng khoán sẽ lên đến mức kinh hoàng và stock sẽ mất đi 30 - 40% hay trên 50% là chuyện dễ dàng xảy ra. Ngày thứ hai 9 tháng 3, với giá dầu tụt dốc không phanh do chuyện Saudi Arabia và Nga tranh chấp về việc Nga không chịu giảm mức sản xuất. Saudi Arabia nổi khùng cho hạ giá dầu xuống và tăng mức sản xuất lên để chơi lại Nga, giá dầu mất đi ngay 25% so với trước, chỉ mấp mé ở mức 30 Mỹ Kim một thùng, có thể sẽ xuống luôn một lèo ở mức 20 đồng một thùng! Do chuyện này và coronavirus, chỉ số Dow Jones coi như crash ngày thứ hai 9 tháng 3, mất thêm 2000 điểm nữa ở mức 24,000.

Như vậy chỉ số Dow Jones có thể sẽ xuống dưới mức 20000 trong vòng hai ba tháng đến. Và điều này là điều làm cho Donald Trump sợ hãi nhất! Lý do là Trump bị ám ảnh về chỉ số Dow Jones và thường xuyên dùng chỉ số này tăng vọt trong hơn hai năm nay để biện minh cho sự thành công của mình đã giúp cho kinh tế Hoa Kỳ tăng trưởng.

Thực sự kinh tế Hoa Kỳ đã trên đường hồi phục từ thời tổng thống Obama và sự phát triển mạnh của kinh tế là hậu quả do những biện pháp kinh tế của Obama đưa ra từ mấy năm trước để cứu vãn kinh tế Hoa Kỳ sau thời kỳ Great Recession năm 2008.

Trump thừa hưởng những việc làm này của Obama nhưng nhận hết công lao là do mình đem lại! Đây là điều dĩ nhiên vì Trump muốn phá đổ hết những gì Obama đã làm, nhưng những gì tốt của Obama đều phải nhận hết hay nhận vợ là công lao của mình!

Vì thế Trump đã dùng chỉ số Dow Jones như một bằng chứng là chỉ từ khi Trump thắng cử lên cầm quyền, Dow Jones mới đi từ mức 20,000 lên đến mức cao nhất tháng vừa qua là 29,500. Với stock market lên nhiều, người dân Hoa Kỳ nào có quỹ hưu 401k đều cảm thấy mình giàu có hơn và mức tin tưởng gọi là consumer confidence tăng cao lên kỷ lục. Mục tiêu chính của Trump trong kỳ tranh cử 2020 này là dựa vào kinh tế Hoa Kỳ mạnh để thuyết phục dân chúng Hoa Kỳ bầu cho mình thêm nhiệm kỳ nữa. Và quả thật gần như sự mạnh yếu của nền kinh tế là yếu tố chính cho sự thắng bại của vận động bầu cử. Giản dị như thời Bill Clinton ra tranh cử với tổng thống Gorge HW Bush, Bush bố, tay cố vấn cho Bill Clinton là James Carville đã nói : "It's the economy, stupid!". Có nghĩa tất cả chỉ tùy thuộc vào nền kinh tế.

Và thời Bush bố, kinh tế đi xuống nhiều, chỉ đến gần ngày

---

bầu cử kinh tế mới hồi lại. Nhưng dân chúng đi bầu không thấy được là kinh tế sắp hồi lại, chỉ thấy trước mắt là túi tiền mình bị hao hụt trầm trọng nên đã bỏ phiếu cho Bill Clinton thắng Bush bố!

Điều này cho thấy gần như kinh tế mạnh hay yếu sẽ quyết định cho cuộc bầu cử. Vì người dân đi bầu luôn luôn bỏ phiếu tùy thuộc vào túi tiền của mình! Ý thức được điều này nên Trump làm đủ cách để giữ cho kinh tế mạnh để mong thắng cử kỳ 2020 này. Ngay chuyện chiến tranh mậu dịch với Trung Hoa, Trump đã ôn hoà hơn để có được thỏa thuận Phase 1 với Tập Cận Bình để khỏi phải đánh tariff lên cao hơn như đã dọa trước đây. Trump thừa biết nếu đánh tariff lên cao nữa, kinh tế sẽ xuống nhiều và hy vọng đắc cử sẽ theo mây khói. Với trận dịch coronavirus này, điều chắc chắn là kinh tế Hoa Kỳ sẽ bị ảnh hưởng nặng. Đây là lý do tại sao Trump đã hô hào để Ngân Hàng Trung Ương Federal Reserve cắt lãi suất thấp để kích thích kinh tế. Trump thường xuyên chỉ trích chủ tịch Federal Reserve là Powell giữ lãi suất quá cao so với các quốc gia khác. Nhưng vì Federal Reserve Bank độc lập với hành pháp nên quyết định tăng giảm lãi suất là do Powell và ủy ban về lãi suất của Federal Reserve, Trump không làm gì được hơn là hô hào và dọa dẫm Powell xuống.

Thực sự Ngân Hàng Trung Ương Hoa Kỳ cũng đã hoảng sợ vì thấy ảnh hưởng của trận dịch quá nặng trên nền kinh tế Trung Hoa và lây sang kinh tế

toàn cầu. Nên tuần lễ vừa qua, Powell đã làm chuyện bất ngờ là cho cắt lãi suất ngay lập tức, không đợi đến kỳ họp chính thức là cuối tháng 3 này. Powell cho cắt xuống 0.5% là điều ít xảy ra vì thường chỉ tăng hay giảm ở mức 0.25%. Có nghĩa Federal Reserve hiện nay đã hoảng hốt, thấy nguy cơ trầm trọng của suy thoái kinh tế toàn cầu nên cho cắt lãi suất khẩn cấp và đánh nhanh, đánh mạnh, hy vọng cứu vãn kinh tế đỡ suy sụp trầm trọng.

Điều lạ lùng xảy ra là mọi khi Federal Reserve cắt lãi suất, stock sẽ lên ào ào. Nhưng lần này khác, stock mới đầu lên được nửa giờ, sau đó lại đi xuống và còn xuống nhiều hơn! Điều này chứng tỏ các nhà đầu tư thấy ngay là Federal Reserve đã bị panic, hốt hoảng nên mới cắt lãi suất khẩn cấp và nhiều như vậy. Và chứng tỏ là Federal Reserve Bank đã thấy nguy cơ suy sụp kinh tế quá nặng nề khó lòng cứu vãn! Nhiều nhà phân tích cho rằng lần cắt lãi suất này của Ngân Hàng Trung ương vô hiệu quả vì cắt lãi suất chỉ ảnh hưởng đến nhu cầu. Lãi suất thấp, người tiêu thụ dễ mua sắm hơn để kích thích kinh tế. Nhưng vấn đề hiện tại là sự cung cấp. Trung Hoa tê liệt không sản xuất được nên không có hàng hóa để bán ra. Khi không có đồ để bán, dù có tiền bao nhiêu do cắt lãi suất hay bơm tiền vào, người tiêu thụ không mua được vì không có đồ để bán. Có nghĩa hoạt động kinh tế ngưng trệ vì việc cung ứng không có. Nên dù Federal Reserve có kích thích bằng cắt lãi suất tối

đa hay bơm tiền kiểu quantitative easing thời trước, cũng không có hiệu quả bao nhiêu.

Như vậy tất cả sẽ tùy thuộc vào mức độ lan tràn của coronavirus trên toàn cầu sẽ làm tê liệt các hoạt động kinh tế trong bao lâu. Nếu chỉ ngắn hạn hai ba tháng, kinh tế toàn cầu may ra sẽ có cơ hồi lại được. Nhưng nếu kéo dài vô thời hạn, năm này qua năm khác, càng ngày càng nặng hơn, kinh tế toàn cầu sẽ rơi vào vực thẳm không đáy dễ dàng trong tương lai.

Tóm lại, tương lai của toàn cầu đang bị đe dọa nặng nề do trận dịch coronavirus hiện đang hoành hành khắp nơi. Sự tê liệt của thế giới trên mọi phương diện do trận dịch này sẽ quyết định cho kinh tế toàn cầu, cũng như ảnh hưởng lớn lao đến chính trị và xã hội trên mọi quốc gia đang bị trận dịch này tàn phá.

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

www.nguyendinhphung.com
